

Svar på interpellation (2014:16) av Anna König Jerlmyr (M) om Regeringens straffbeskattning av Stockholm

Anna König Jerlmyr har frågat mig om

1. Vilka nedskärningar i stadens verksamheter kommer majoriteten att göra på grund av regeringens straffbeskattning av Stockholm?
2. Kommer borgarrådet att verka gentemot regeringen för att förändra utjämningsystemet så att det inte straffar sig ekonomiskt för Stockholm att staden har en god tillväxt som skapar fler jobb?
3. Kommer majoriteten att försvara Stockholms ekonomi och skattebetalare mot regeringens straffbeskattning?
4. Hur kommer majoriteten att hantera straffbeskattningen i stadens budget? Vilka verksamheter kommer att tvingas skära ned?

Låt mig först svara att det för Stockholms del är ett stort problem att den av regeringen föreslagna budgeten har blivit nedröstad av de fyra borgerliga partierna och Sverigedemokraterna. Det innebär att politiska förslag som skulle ha varit till stor nytta för Stockholm och stockholmarna fryser inne.

- Höjda anslag för högre bemanning i lågstadiet och en lärarlönesatsning avvecklas och övriga statliga stöd för skolan – 2016 gör det uppemot 550 miljoner kronor som staden förlorar.
- Stödet för att öka bemanningen inom äldreomsorgen avvecklas (200 miljoner kronor).
- Staden riskerar att redan till år 2016 få täcka upp arbetsmarknads- och utbildningsinsatser motsvarande 700 miljoner kronor.
- Till det kommer exempelvis uteblivna stöd till kollektivtrafikens utveckling i storstadsregionerna, avskaffade klimatinvesteringsstöd och insatser för kultur i ytterstaden.

- Med höjd beskattning av de äldre med allra lägst pensioner och lägre a-kassa och sjukförsäkring riskerar staden därtill att få ökade kostnader för försörjningsstödet.

Det finns med andra ord ett antal för Stockholm starkt negativt verkande förslag i den budget som riksdagen nu antagit jämfört med regeringsförslaget – och många av dem träder i kraft redan 2015.

Det finns därför anledning att närmare analysera statsbudgetens betydelse för Stockholm och om det finns behov av revidering av stadens budget för att kompensera för de ökande kostnader som kan bli resultatet. Stadens ledning har alltid ett ansvar att följa och försöka påverka de förslag som påverkar stadens verksamhet och som statsmakterna beslutar om. Det gör vi nu också. Stadens ekonomi är i grunden stark och vi har i stadens budget inte räknat in de statliga stimulanser som skulle ha kommit med regeringens budgetförslag. När utfallet av statliga stöd nu blir sämre borde det därför inte behöva föranleda någon nedskärning. Däremot är ett negativt utfall inom ramen för försörjningsstödet till följd av den nu antagna budgeten en potentiell risk som kan komma att leda till nedskärningar.

Interpellantens fråga tar också sikte på en del av inkomstutjämningen där regeringen signalerat att den vill ompröva det undantag som den föregående regeringen gjorde från den parlamentariska kommitténs förslag. Regeringen skriver i sitt budgetförslag att ”de lag- och förordningsändringar som detta föranleder måste beredas. Förändringarna bör därför träda i kraft den 1 januari 2016”.

Finansministern har tidigare tydligt deklarerat att hon anser att dessa medel ska användas för att stödja kommuner som bygger mycket bostäder. Det är en bra inriktning och en politik som tydligt kommer gynna Stockholm som är den kommun som har den högsta ambitionen för nybyggnation av bostäder. De kommuner som kommer förlora på en förändring av inkomstutjämningen är därför främst kommuner i Stockholms län med låga ambitioner för bostadsbyggande. Förhoppningsvis kan det driva på flera av de moderatstyrda kommuner som idag inte tillräckligt tar ansvar för en fungerande regional bostadsmarknad.

Min bedömning är alltså, som svar på den första frågan, att det inte finns någon anledning att förbereda nedskärningar till följd av regeringens budgetförslag. Denna skulle sammanvägt vara mer positiv för Stockholm än den budget som nu beslutats. Huruvida denna, nu av riksdagen beslutade, budget kommer föranleda besparingskrav kommer vi behöva återkomma till.

Det förslag som utjämningskommittén lämnade 2011 lämnades i full politisk enighet – med stöd av dåvarande ordföranden för Moderaterna i Stockholms län Erik Langby. Det är värdefullt om ett utjämningsystem kan vara långsiktigt hållbart och med brett politiskt stöd. Stockholm tjänar långsiktigt på ett utjämningsystem som ger kommuner runt om i landet goda förutsättningar att ge exempelvis ungdomar en bra utbildning. När de flyttar till Stockholm blir de en del av vår tillväxt. Utjämningsystem straffar alltså inte tillväxt utan bidrar tvärtom till det.

Som jag ovan angett kommer den nya majoriteten stå upp för Stockholms intressen. Det måste vara slut på statsmaktens vilja att spara på sådant som drabbar kommunerna utan att kompensera för det. Därför kommer vi verka för fler högskoleplatser till Stockholm, en aktiv arbetsmarknadspolitik och stöd till en bättre äldreomsorg i kontrast mot riksdagsmajoritetens stockholmsfientlighet.

Stockholm den 10 december 2014

Karin Wanngård